

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36561
Nom	Teoria de la ràdio i la televisió
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1333 - Grau en Comunicació Audiovisual	4 - Teoria i història dels mitjans audiovisuals i nous suports multimèdia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GAMIR RIOS, JOSE VICENTE	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'assignatura estudia els discursos radiofònic i televisiu, la seua evolució, les seues característiques, el seu estatut semiòtic i la seua articulació entorn de la programació, des de la seua generalització com a mitjans de comunicació de masses fins a la seua actual convergència tecnològica i caràcter transmediàtic.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

no es requereixen coneixements previs

COMPETÈNCIES

1333 - Grau en Comunicació Audiovisual

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.
- Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .
- Coneixement dels diversos llenguatges, codis i modes de representació propis dels distints mitjans tecnològics i audiovisuals: fotografia, cine, ràdio, televisió, vídeo i imatge electrònica, internet, etc. a través de les seues propostes estètiques i industrials, a més de la seua rellevància social i cultural i la seua evolució al llarg del temps, que haurà de generar la capacitat per a analitzar relats i obres audiovisuals, considerant els missatges icònics com a textos i productes de les condicions sociopolítiques i culturals d'una època històrica determinada.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Conèixer els codis i modes de representació propis de la comunicació audiovisual.
- Identificar la rellevància social, cultural i històrica de les propostes estètiques de les indústries audiovisuals.
- Dur a terme anàlisis de relats i obres audiovisuals.
- Identificar les estructures organitzatives en el camp de la comunicació visual i sonora.
- Conèixer la interrelació entre els subjectes de la comunicació audiovisual: autors, institucions, empreses, mitjans, soports i receptors.
- Analitzar estructures, continguts i estils de la programació televisiva i radiofònica.
- Configurar processos radiofònics i televisius.
- Definir temes d'investigació o creació personal innovadora.
- Desenvolupar un treball creatiu o d'investigació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aproximació a la investigació sobre la ràdio i la televisió.

Tema 1. Aproximació semiòtica a la investigació sobre la ràdio i la televisió.

1.1. El discurs radiofònic i televisiu com a construcció mediàtica.

1.2. El model comunicatiu semiòtic-textual.

1.3. Els gèneres radiofònics i televisius com a model d'enunciació i de recepció. 1.4. La hibridació de gèneres.

Tema 2. Aproximació a altres model dinvestigació sobre la ràdio i la televisió. 2.1. Investigació sobre els efectes dels mitjans.

2.2. Investigació sobre la persuasió.

2.3. Investigació sobre la producció dinformació.

2. El discurs televisiu

Tema 3. La constitució de la teoria del discurs televisiu. 3.1. La identitat del discurs televisiu. 3.2. La paleotelevisió: estratègies de legitimació i model de programació i consum. 3.3. La neotelevisió: estratègies de legitimació i model de programació i consum.

Tema 4. Lestatut semiòtic de la (neo)televisió. 4.1. L'heterogeneïtat de l'discurs televisiu. 4.2. El flux televisiu com a discurs macrotextual. 4.3. Característiques del discurs neotelevisiu.

Tema 5. La postelevisió. 5.1. Model de programació i consum. 5.2. Característiques del discurs neotelevisiu.

Tema 6. La construcció del discurs televisiu. 6.1. El concepte de programació televisiva. 6.2. Els gèneres televisius. 6.3. La hibridació de gèneres: l'infoshow. 6.4. Els formats televisius. 6.5. Factors i estratègies de programació.

Tema 7. Espectacularització i infoentreteniment. 7.1. La tendència a l'espectacularització: l'infotainment. 7.2. Els efectes de l'espectacularització en l'espai públic i el discurs polític. 7.3. La transposició de les característiques del discurs televisiu al debat públic i polític.

Tema 8. Noves manifestacions televisives i ruptura del discurs. 8.1. Model de programació i consum. 8.2. La hipertelevisió: context, símptomes i nou discurs. 8.3. Models de la hipertelevisió: generalista, multitemàtic i convergent. 8.4. Plataformes VOD: concepte i tipologia. 8.5. Reflexions sobre la qualitat televisiva.

3. El discurs radiofònic

Tema 9. Les lliçons fundacionals de la teoria del discurs radiofònic. 9.1. La democratització del discurs radiofònic en l'obra de Brecht. 9.2. L'estètica del discurs radiofònic en l'obra d'Arnheim.

Tema 10. Lestatut semiòtic de la ràdio. 10.1. El llenguatge acústic. 10.2. El tractament radiofònic del llenguatge acústic. 10.3. L'estatut semiòtic dels llenguatges radiofònics. 10.4. El flux radiofònic com a discurs macrotextual.

Tema 11. La construcció del discurs radiofònic. 11.1. El concepte de la programació radiofònica. 11.2. Models de programació radiofònica. 11.3. Els programes radiofònics. 11.4. Els gèneres radiofònics. 11.5. Factors i estratègies de programació.

Tema 12. Noves manifestacions radiofòniques i ruptura del discurs. 12.1. La ràdio a la carta com a inici

de la ruptura del discurs radiofònic. 12.2. El podcasting: definició, sorgiment, evolució i manifestacions actuals. 12.3. Aportació del podcasting al discurs radiofònic.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	40,00	0
Estudi i treball autònom	30,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

La docència es desenvoluparà mitjançant dues classes setmanals de teoria d'una i dues hores de duració i una classe bimensual de problemes de dues hores de duració, així com de la participació de l'alumnat en diverses tutories al llarg del curs per a l'elaboració d'un treball de recerca en grup sobre el discurs radiofònic o televisiu.

Les classes de teoria consistiran en l'exposició del temari de l'assignatura, mitjançant la combinació per part del professor de les metodologies de classe magistral i de classe dialogada. Les classes de problemes consistiran en l'anàlisi col·lectiva del discurs radiofònic i televisiu., a partir dels casos pràctics prèviament aportats pel professor, en classe, o per l'alumnat, a través de l'aula virtual.

En el treball de recerca en grup, l'alumnat analitzarà la programació radiofònica i televisiva des d'una perspectiva crítica i mitjançant una metodologia combinada quantitativa-qualitativa d'anàlisi de contingut i anàlisi del discurs.

AVALUACIÓ

Examen (50%). Resposta a diferents preguntes sobre el temari de l'assignatura, a partir de les explicacions aportades pel professor en les classes magistrals, dels materials docents i dels textos de referència.

Treball (40%). Elaboració continuada al llarg del curs d'un treball de recerca en grup sobre el discurs radiofònic i/o televisiu, de temàtica consensuada amb el professor i desenvolupat de manera tutoritzada. Els grups exposaran els seus treballs en les últimes sessions del curs.

Participació (10%). Aportació de casos pràctics sobre el contingut de l'assignatura a l'aula virtual, com a base de sessions de debat i anàlisi. Es valorarà també la participació de l'alumnat en aquestes sessions.

Observacions:

- És necessari aprovar l'examen i el treball per a superar l'assignatura.
- Es penalitzarà la presència de faltes d'ortografia en l'examen i en el treball.
- La inclusió en el treball de material elaborat per tercers sense citar la seua font comportarà el suspens d'aquesta prova i, amb això, de l'assignatura.
- Es valorarà l'assistència a classe i la participació en les tutories grupals dels treballs de recerca.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Aguaded Gómez, J. I. (2000). El discurso televisivo: los fundamentos semiológicos de la televisión. En VVAA: Nuevas tecnologías en la formación flexible y a distancia. Sevilla: Kronos. pp. 653-673.
- Arana, E. (2011). Estrategias de programación televisiva. Síntesis: Madrid.
- Arnheim, R. (1980). Estética radiofónica. Barcelona: Gustavo Gili.
- Balsebre, A. (1994). El lenguaje radiofónico. Madrid: Cátedra.
- Berrocal Gonzalo, S.; Redondo García, M.; Martín Jiménez, V.; Campos Domínguez, E. (2014). La presencia del infoentretenimiento en los canales generalistas de la TDT española. En Revista Latina de Comunicación Social, nº 69, pp. 85-103.
- Brecht, B. (2003). "Teorías de la radio (1927-1932)", en Revista de Economía Política de las Tecnologías de la Información y Comunicación. Vol. 5, n.2, mayo/agosto 2003.
- Cebrián Herreros, M. (1995). Información radiofónica: mediación técnica, tratamiento y programación. Madrid: Síntesis.
- Cebrián Herreros, M. (2004). Modelos de televisión: generalista, temàtica y convergente con internet. Barcelona: Paidós.
- Eco, U. (1986). TV: La transparencia perdida. En La estrategia de la ilusión. Lumen: Barcelona. pp. 200-223.
- Fernández, J. L. (2008). La construcción de lo radiofónico. Buenos Aires: La Crujía.
- Gavalda, J. V. (2002). "El discurso televisivo y sus estrategias de legitimación". En Gavalda, J. V.; Gregori Signes, C.; y Rosselló Ivars, R. X. (coords.): La cultura mediàtica. Modes de representació i estratègies discursives. València: Quaderns de Filologia, Estudis de Comunicació.
- García-Marín, David (2019). "La radio en pijama. Origen, evolución y ecosistema del podcasting español". Estudios sobre el Mensaje Periodístico 25 (1), 181-196
- González Requena, J. (1995). La programación televisiva como (macro)discurso. En El discurso televisivo: espectáculo de la posmodernidad. Madrid: Cátedra. pp. 22-49.
- Imbert, Gérard (2008). El transformismo televisivo. Postelevisión e imaginarios sociales. Madrid: Cátedra
- Martínez-Costa, M. P., y Moreno, E. (2004). Programación radiofónica. Barcelona: Ariel.
- Martí, J. M. (2000): De la idea a la antena: tècniques de programació radiofònica. Barcelona: Pòrtic.
- Pérez Alaejos, M. P., y López Merayo, A. (2013). "Entre ondas y bits: el podcasting en las redes nacionales de radio españolas". Revista Comunicacao Midiática, v.8, n.3, pp.181-202, set./dez. 2013.
- Pujades, E. (2011). La televisión de calidad: contenidos y debates. Colección Aldea Global. Bellaterra, Castelló de la Plana, Barcelona, València: UAB, UJI, UPF, UV.

Saló, G. (2003). ¿Qué es eso del formato? Cómo nace y se desarrolla un programa de televisión. Barcelona: Gedisa.

Scolari, C. (2008). Hacia la hipertelevisión. Los primeros síntomas de una nueva configuración del dispositivo televisivo. En Diálogos de la comunicación, nº 77. AULA VIRTUAL

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

MODALITAT DE DOCÈNCIA HÍBRIDA

MODALITAT DE DOCÈNCIA HÍBRIDA

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original

3. Metodologia docent

Classe (presencial) teòrica / Videoconferència síncrona BBC

Publicació de materials en AV

Tasques per AV

Tutories per videoconferència

Classes 100% on line quan siga precís.

4. Avaluació

Treball (50%). Elaboració continuada al llarg del curs d'un treball de recerca en grup sobre el discurs radiofònic i/o televisiu, de temàtica consensuada amb el professor i desenvolupat de manera tutoritzada. Els treballs tindran un espai limitat de 10.000 paraules.

Assajos (50%). Realització de dos assajos individuals amb una ponderació conjunta del 50% i de temàtica definida pel professor a mode de treballs acadèmics, un sobre els temes relacionats amb la televisió i un altre sobre els temes relacionats amb la ràdio. Els assajos tindran un espai limitat de 2.000 paraules i hauran d'incloure una síntesi del temari relacionat, una anàlisi del tema proposat i una reflexió relacional entre tots dos aspectes.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible i/o està resumida en els materials docents.